

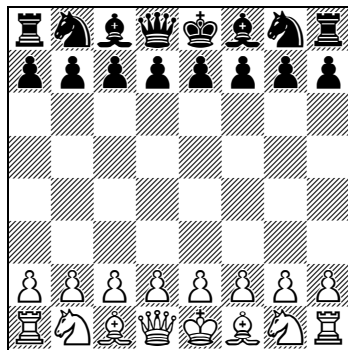
Schaakbord en coördinaten

Deze eerste les uit Stap 1 is natuurlijk niet leuk om de schaakopleiding mee te beginnen. De kinderen willen zo snel mogelijk met de stukken aan de slag, dus les 2 (*Loop van de stukken*) is veel geschikter om mee te beginnen. Binnen tien minuten kunnen kinderen dan al diverse spelletjes gaan spelen, zoals bijvoorbeeld *vijf op een rij*.

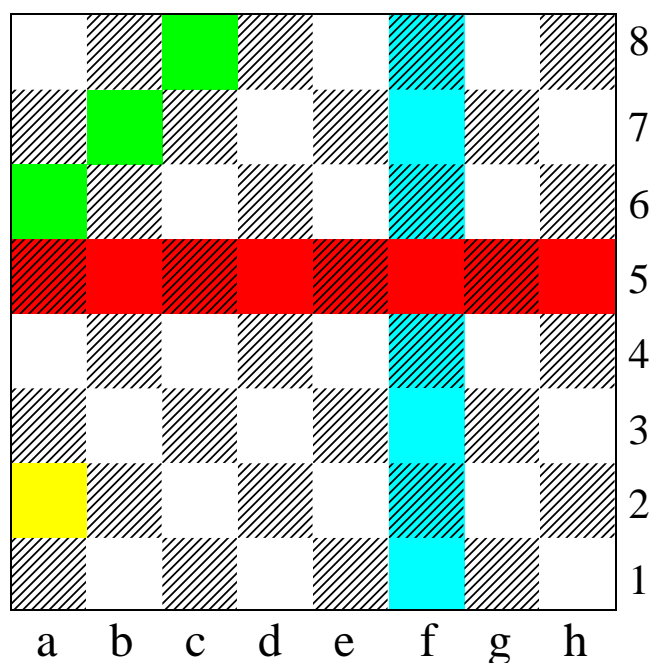
Les 1 over het bord kan je later geven, want het is wel nuttige informatie! Zeker als de kinderen de velden goed kunnen benoemen is dat handig bij het les geven.

Als je de leerstof van deze les op een leuke manier aan weet te bieden, dan is het ook zeker geen saaie les! De velden kan je uitleggen alsof het een adres is (eerst de letter en dan het cijfer) of ook als voornaam (letter) en achternaam (cijfers). De opgaven in het werkboek zijn niet al moeilijk en die kan je tussendoor laten maken als een pupil bijvoorbeeld met opgaven van een andere les snel klaar is.

Hoewel ik dus iedereen adviseer om een spelletje te gaan spelen, in plaats van een echte partij (met alle stukken), zal ik hier vast de juiste beginstand laten zien. Een ezelsbruggetje daarbij is *'de dames houden kleur'*. Oftewel de witte dame op een wit veld, de zwarte dame op een zwart veld. Een andere methode is dat de dames bij de d staan. (*In beiden gevallen moet het bord natuurlijk wel goed liggen ☺ Linksonder – voor zwart en wit – moet dan een zwart veld liggen*)

Waarom we in de Stappenmethode *dame* gebruiken in plaats van *koningin*, staat in het artikel over **Noteren**.

Hoe alle velden heten en wat een rij, lijn en diagonaal zijn is onbelangrijk om snel te spelen. Het is wel handig om te leren, want met name op hoger niveau kan je dan duidelijker over schaken praten. Ook beginners kunnen de onderstaande kennis snel leren, maar het gaat pas een grote rol spelen op het moment dat er genoteerd wordt.

Elk veld heeft dus zijn eigen ‘naam’, we beginnen altijd met de letter en dan het cijfer. Het gele veld is a2.

Een horizontale baan met velden noemen we een *rij*. Hier is de 5^e rij rood.

Een verticale baan met velden noemen we een *lijn*. Hier is de f-lijn blauw.

Een schuine baan met velden noemen we een *diagonaal*. Zie de groene diagonaal.

Het belangrijke van deze kennis is dat leraar en de pupillen duidelijk en sneller kunnen communiceren. Als een pupil zegt dat hij Dh7+ wil spelen, dan weet iedereen wat hij bedoelt, en hoeft de pupil niet naar het bord te komen om het te laten zien.

Het is ook nodig om te kunnen noteren en lesmateriaal – waar notatie in voorkomt – te kunnen gebruiken. Tenslotte kunnen de pupillen schaakboeken en artikelen lezen en naspelen, als ze deze kennis beheersen. Als men leest over ‘de onderste rij’, ‘de lange diagonaal’ of ‘de h-lijn’, dan weet een ieder wat daarmee bedoeld wordt.